

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 30350
2500 EJ Den Haag

Zorginstituut Nederland

Zorg
Projectmanagement

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

V. Ros
T +31642403375

2025011152

Datum 4 augustus 2025
Betreft Aanbieding Evaluatie Passende zorg verbetertraject COPD

Onze referentie

2025011152

Geachte mevrouw Jansen,

Hierbij ontvangt u het rapport 'Evaluatie Passende zorg verbetertraject COPD'. Dit rapport vloeit voort uit het programma Passende zorg verbetertrajecten, dat tot 2022 'Zinnige Zorg' heette. Dit rapport betreft de stand van zaken van de implementatie van de verbeterafspraken die wij in 2020 met betrokken partijen maakten over het zorgtraject COPD.¹ Hoewel op alle thema's vooruitgang is geboekt, is op sommige onderwerpen verdere implementatie nodig.

Impact van COPD en het belang van passende zorg

COPD heeft een grote impact op het leven van de ruim half miljoen mensen in Nederland die aan deze chronische aandoening lijden. De ziekte leidt tot progressief longfunctieverlies, wat zorgt voor chronische ademhalingsproblemen, vermoeidheid en beperkte mobiliteit, waardoor basale activiteiten vaak moeilijk worden. Dit heeft niet alleen fysieke, maar ook psychische gevolgen, zoals angst en een verminderd gevoel van welzijn. Passende zorg, gericht op de specifieke behoeften van de patiënt, is hierbij essentieel. Door richtlijnen te actualiseren en patiënten tijdig door te verwijzen naar bijvoorbeeld beweegtherapie, kan de zorg beter aansluiten bij de situatie van de patiënt en zo de levenskwaliteit verbeteren en onnodig zorggebruik verminderen.

Verbeteringen op ieder thema

Met behulp van bronnenonderzoek, interviews en een bijeenkomst hebben wij de afgelopen maanden onderzocht welke verbeterafspraken er zijn geïmplementeerd. Er zijn veel initiatieven gestart om stoppen-met-roken-begeleiding beter toegankelijk te maken. Het passend gebruik van inhalatiecorticosteroiden (ICS) is verbeterd door aangepaste richtlijnen en er is een implementatiestrategie voor ICS-afbouw ontwikkeld. De criteria voor beweegtherapie zijn geactualiseerd, maar de meerwaarde van derdelijns longrevalidatie blijft onvoldoende onderbouwd. Patiënteninformatie over beweegtherapie is verbeterd. Ook is de inzet van opioïden in de palliatieve fase gefaciliteerd door aangepaste richtlijnen en betere patiëntenvoorlichting. Verder zijn er randvoorwaarden gecreëerd voor e-health en telemonitoring.

¹ [Passende zorg verbetertraject - COPD \(evaluatiefase\) | Werkagenda | Zorginstituut Nederland](#)

Verdere toepassing van de verbeterafspraken

Hoewel er veel randvoorwaarden zijn geschapen om de zorg voor mensen met COPD te verbeteren, blijkt dit soms onvoldoende voor toepassing ervan in de praktijk. Zo is het nodig dat de begeleiding bij stoppen met roken intensiever en langduriger wordt aangeboden, waarbij een betere samenwerking met verslavingszorg wenselijk is. Ook blijft de terughoudendheid bij het voorschrijven van inhalatiecorticosteroiden (ICS) een aandachtspunt, en is meer aandacht nodig voor het voorkomen van onnodig gebruik. De inzet van eerstelijns fysio- en oefentherapie en interdisciplinaire longrevalidatie die plaatsvindt in de tweede lijn bij mensen met COPD is nog onvoldoende toegenomen. Het wegnemen van belemmeringen in de vergoeding, meer maatwerk bij de verwijzingen en het op korte termijn beschikbaar komen van heldere inclusiecriteria voor tweedelijns longrevalidatie moeten bijdragen aan het optimaal benutten van het aanbod in de eerste en tweede lijn. Voor de derdelijns longrevalidatie is vooral een nadere onderbouwing van de meerwaarde ervan van belang voor een passende inzet binnen stepped care. De implementatie van e-health en telemonitoring is nog niet optimaal, maar verder onderzoek naar de kosteneffectiviteit en structurele financiering kunnen hieraan bijdragen. Om e-health optimaal te benutten, is het daarnaast nodig de toegang en begeleiding voor mensen met COPD beter te organiseren. De genoemde aandachtspunten vragen om gerichte inspanningen en verdere samenwerking tussen zorgverleners, patiëntorganisaties en beleidsmakers.

Zorginstituut Nederland
Zorg
Projectmanagement

Datum
4 augustus 2025

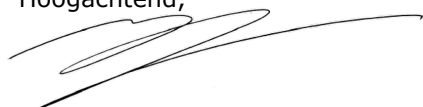
Onze referentie
2025011152

Op weg naar duurzame en passende COPD-zorg

Het is essentieel dat mensen met COPD zo lang mogelijk een goede kwaliteit van leven behouden. Vroegtijdige en persoonsgerichte ondersteuning, zoals stoppen-met-roken-begeleiding, voldoende beweging en de juiste medicamenteuze behandeling, kunnen bijdragen aan het stabiliseren van de ziekte en het voorkomen van complicaties. Hierdoor kunnen patiënten langer zelfstandig blijven en wordt onnodige ziekenhuiszorg voorkomen. Met dit rapport ronden we de implementatiefase van het passende zorg verbetertraject af. Wij moedigen zorgprofessionals in de eerste, tweede en derde lijn aan om gezamenlijk te blijven werken aan passende COPD-zorg en de implementatie van de verbeterafspraken. Begin volgend jaar onderzoeken we samen met partijen of het zinvol is om de ontwikkelingen in de zorg voor mensen met COPD te evalueren aan de hand van declaratiedata.

Als de verbeterafspraken van dit traject zijn geïmplementeerd is er sprake van passende zorg: effectieve zorg voor een redelijke prijs, bij de juiste zorgprofessional in de eerste lijn of het ziekenhuis, in samenspraak met de patiënt, en gericht op preventie van COPD.

Hoogachtend,

M.J. Janssen,
Voorzitter Raad van Bestuur